

NOTAT

13. november 2018

MEDI

Anders Sebastian Kauffeldt
ask@slks.dk
+45 33 74 51 90

Jour. nr. 18/09338-2

Kommissorium for Rapportering om mediernes udvikling i Danmark

Det fremgår af medieaftalen for 2019-23 (side 11) indgået mellem regeringspartierne (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og, Dansk Folkeparti, at Rapporteringen om mediernes udvikling i Danmark, der blev iværksat med medieaftalen for 2012-2014, videreføres. Midlerne tilføres Slots- og Kulturstyrelsen, hvor Rapporteringen er forankret som en del af styrelsens eksisterende funktion som statens videnscenter på medieområdet. Hovedparten af midlerne anvendes til eksterne analyser, ligesom et eksternt redaktionspanel er nedsat.

Formål

Formålet med en rapportering om mediernes udvikling er – i samspil med relevante eksisterende undersøgelser – at tilvejebringe øget faktuel viden om mediernes udvikling og vilkår samt at offentliggøre denne viden med henblik på at sikre et kvalificeret og fagligt grundlag for en samfundsmæssig debat og eventuelle nye mediepolitiske initiativer.

Rapporteringen skal have et bredt fagligt perspektiv med fokus på empiriske undersøgelser af medieudviklingen i forhold til indhold, mediebrug og branchens tilstand, som beskrives både i længere tidsserier og enkeltstående analyser af aktuelle medietendenser og -begivenheder. Rapporteringen skal være anvendelsesorienteret blandt andet med fokus på statistisk funderede beskrivelser af udviklingstendenser og fokusere på danske forhold med relevant international perspektivering. Rapporteringen skal henvende sig til politikere, mediebranche, journalister og offentligheden generelt.

Indhold

Rapporteringen om mediernes udvikling i Danmark dækker følgende hovedtemaer:

1. Medieindhold
2. Mediebrug
3. Mediebranche

Der skal foretages en konkretisering og udvælgelse af konkrete analyser for Rapporteringen med afsæt i følgende:

1. Medieindhold

Udviklingen i mediernes indhold, indholdskvalitet, etik, vinkling og vægtning af stof m.m. påvirkes af en række faktorer.

Medieindhold er tilgængeligt på forskellige platforme stort set uafhængigt af tid og sted, og muligheden for på et hvilket som helst tidspunkt at kunne få adgang til medieindhold og til at kommentere dette – eller producere det selv – stiller, sammenholdt med de mange valgmuligheder, borgene har, anderledes krav til især den professionelle indholdsproduktion med et konstant krav om nyt og interessant indhold.

Dette kan dels påvirke selve indholdsproduktionen, dens kvalitet og etik, dels få holdningen til indholdskvalitet, vinkling, relevans og troværdighed til at ændre sig.

Denne udvikling har blandt andet været drevet af den teknologiske udvikling og globaliseringen, der således har betydning for måden, hvorpå indhold produceres, distribueres, forbruges og vurderes, og det er derfor også relevant at få analyseret medieindhold i det lys.

Med Rapporteringen om mediernes udvikling i Danmark vil der således eksempelvis kunne foretages analyser af medieindholdet med fokus på blandt andet mediernes etik og kvalitet, tilliden til medierne samt den teknologiske udviklings betydning for måden, hvorpå indhold produceres, distribueres og forbruges uafhængigt af tid og sted.

2. Mediebrug

Anvendelsen af medier undergår konstant forandring, blandt andet i lyset af den teknologiske udvikling og udviklingen i journalistikken. Medierne bruges imidlertid forskelligt i forskellige befolkningsgrupper, og det er derfor relevant at følge udviklingen i forbruget på baggrund af en række demografiske variable.

Rapporteringen vil eksempelvis kunne følge mediebruget i Danmark på relevante platforme (radio, tv, trykte medier, mobil, online og digitale platforme mv.) med udgangspunkt i de brancheanerkendte målinger samt evt. relevante supplement hertil.

Da mediebruget generelt er relativt veldokumenteret, og de brancheanerkendte målinger heraf foretages løbende, kan Rapporteringen systematiseres og foretages årligt.

3. Mediebranche

Der findes på nuværende tidspunkt kun relativt begrænset tilgængelig viden og overblik på tværs af den danske mediebranche om branchens struktur, virksomhedernes aktiviteter, ejerskabsforhold, personalesammensætning og lignende. Rapporteringen vil søge at etablere viden om disse forhold og vil derudover fortsat afdække befolkningens forbrug på medierelaterede forbrugsposter samt følge udviklingen på annoncemarkedet.

Herudover vil Rapporteringen følge medieudbuddet samt eventuelle mediekoncentrationstendenser heri.

Redaktionspanel

Slots- og Kulturstyrelsen har nedsat et redaktionspanel bestående af forskere og brancherepræsentanter. Redaktionspanelet har til opgave at medvirke til at identificere konkrete undersøgelser, medvirke til prioritering af undersøgelser og rådgive i forbindelse med udvikling af metode. I forlængelse heraf skal redaktionspanelet kommentere på analyseresultaterne og forholde sig til de gennemførte analysers faglige kvalitet, objektivitet og relevans samt kommentere på den årlige hovedrapportering udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen.

Redaktionspanelet skal medvirke til, at analysearbejdet skaber merværdi, at overlap i forhold til eksisterende undersøgelser undgås, samt til at relevante eksisterende undersøgelser kan inddrages i arbejdet. Det forventes, at redaktionspanelet deltager i tre-fire årlige møder. Der er ikke kalkuleret med honorering af panelets medlemmer.

Redaktionspanelet, der kan bestå af fem til syv personer, sammensættes således, at medlemmerne samlet set har kompetencer inden for et eller flere af følgende fagområder: nyhedsmedier, nye medier, medieindhold, medieudvikling, medialisering, mediekonvergens, mediekompetence ("media literacy"), public service og (ny) teknologi o. lign. Det forventes, at redaktionspanelet vil bestå af repræsentanter fra Danske Medier, Dansk Journalistforbund og DR samt tre til fem forskere fra relevante uddannelsesinstitutioner.

Metode

Slots- og Kulturstyrelsen skal gennemføre analyser inden for hvert af de tre hovedtemaer i løbet af bevillingsperioden. Styrelsen konkretiserer ud fra retningslinjerne beskrevet oven for sammen med redaktionspanelet de relevante analyser, der skal gennemføres.

Der sigtes – inden for projektets rammer – fortsat mod at udvikle den danske model for rapportering af "mediernes tilstand".

Rapporteringen baserer sig både på nye undersøgelser, brancheanerkendte målinger af mediebrugen samt på eventuelt eksisterende undersøgelser.

De nye undersøgelser forventes hovedsageligt udarbejdet af eller i samarbejde med eksterne parter (forskere, bureauer m.fl.) eller gennemført i partnerskaber mellem styrelsen og repræsentanter fra branchen, forskningsmiljøer eller andre relevante parter.

Slots- og Kulturstyrelsen skal i aftaleperioden 2019-2023 gennemsnitligt årligt anvende 2 mio. kr. til Rapporteringen om mediernes udvikling i Danmark, i alt 10 mio. kr. i den samlede aftaleperiode 2019-2023. Heraf forventes Slots- og Kulturstyrelsen gennemsnitligt årligt at anvende op til 1,5 mio. kr. til køb af data og analyser eksternt, herunder ved indgåelse af partnerskaber, medens 0,5 mio. kr. udgør ét årsværk i styrelsen, der varetager opgaven med Rapporteringen og kontakt til redaktionspanel, bestilling og koordinering af eksterne leverancer, udarbejdelse af analyser m.v.

Slots- og Kulturstyrelsen skal, med afsæt i sin uafhængighed af særinteresser og gennem den faglige bredde, som styrelsen repræsenterer, i samarbejde med redaktionspanelet sikre, at Rapporteringen vil omfatte et perspektiv på tværs af medier og medietyper. Ved at forankre opgaven i tilknytning til Slots- og Kulturstyrelsens eksisterende videntcenterfunktion forventes en optimal udnyttelse af de afsatte ressourcer samt kontinuitet, sammenhæng og koordinering af arbejdet og af de emneområder, der dækkes af årsrapporterne.

Formidling

Rapporteringen offentliggøres på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, hvor den er offentligt tilgængelig.

Formidling af resultaterne sker hovedsageligt i en årlig hovedrapportering indeholdende resultaterne af de gennemførte analyser. I forbindelse med hovedrapporteringen udarbejder Slots- og Kulturstyrelsen et formidlingsvenligt resumé, der uddrager og sammenstiller de væsentligste konklusioner fra årets undersøgelser.

Den årlige rapportering vil fokusere på ét eller nogle få hovedtemaer, der skifter fra år til år under hensyntagen til udviklingens hastighed, således at der ikke hvert år rapporteres på alle de omfattede emner. Dette fastlægges i samarbejde med redaktionspanelet.

Resultaterne kan, hvor det skønnes relevant, præsenteres løbende på sociale medier, i nyhedsbreve og delanalyser samt på seminarer henvendt til politikere, mediebranchen, journalister og offentligheden generelt, f.eks. i forbindelse med offentliggørelse af større rapporter.